

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De triplicisscientia hominis ante lapsus. C. D. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Hic qualis secundum animam, & agit de scientia hominis ante peccatum.

B

Et quidem secundum animam rationalis suie homo, habens discretionem boni & mali. Scientiam quoque rerum creatarum, & cognitionem veritatis, que primae perfectioni congruebat, mox conditus non incongrue accepisse putatur, & ad illam non studio vel disciplina aliqua per interualla temporis profecisse, sed ab exordio sue conditionis divinitus illam percepisse.

Quod triplicem habuit homo ante lapsum cognitionem, scilicet, rerum propter se factarum, & creatoris & sui.

C

Fuit homo primus ante lapsum triplici cognitione praeditus: rerum, scilicet, propter se factarum, & creatoris, & sui. Rerum quippe cognitionem hominem accepisse perspicuum est, cum non ipse creator vel angelus aliquis, sed homo omnibus animalib[us] nomina imposuerit: ut ostenderetur, quod singulorum notitiam homo ipse habuerit. Quod enim propter illum creata erant, & ab illo regenda & disponenda erant, horum omnium Deus illi & scientiam tribuit, & prouidentiam atque curam reliquit: qui autem ait Apostolus, Non est cura Deo debobus. Quorum aliorumque animalium non Deo homini cura reliquit & prouidetiam, ut dominationi eius subiicitur & ratione illius gubernaretur: ut sciret illis necessaria prouidere a quibus emolumen debebat recipere. Hac a scientia homo peccando non perdidit, sicut nec illa qua carnis necessaria prouideretur. Et ideo in scriptura homo de huiusmodi non eruditur, sed de scientia anime quam peccando amisit.

1. Cor. 9.

De cognitione creatoris.

D

Cognitionem quoque creatoris primus homo habuisse creditur. Cognovit enim a quo creatus fuerat: non eo modo cognoscendi, quod ex auditu solo precipitur, quomodo a credentibus absens queritur: sed qua-

quadam interiori aspiratione, qua Dei præsentia contemplabatur: non tamen ita excellenter, sicut post hanc vitam sancti visuri sunt, neque ita in animo qualiter in hac vita videmus.

De cognitione sui.

E

Porro sui cognitionem idem homo talem accepisse videtur, ut & quid deberet superiori, & quid æquali, & inferiori non ignoraret. Conditionem quoq; suam & ordinem, scilicet qualis facta esset, & qualiter incedere deberet, quid agere, quid cauere, intellexit. Si horum notitiam non habuisset, non esset reus prævaricationis, neq; seipsum cognouisset.

Vtrum homo præcius fuerit eorum quæ sibi futura erant.

F

Si autem queritur, Verum homo scientiam habuerit eorum quæ circa eum futura erant, id est, si ruinam suam præsciuerit: & similiter præscierit bona quæ habiturus fuisset, si in obedientia persistisset? Responderi potest, q; ei magis facienda indicata sunt, quæ futura reuelata. Accepit n. scientiam & preceptum eorum quæ facienda fuerant, sed non habuit præscientiam eorum quæ futura erant, non fuit ergo homo præcius sui casus, sicut & de angelo diximus. Quod Aug. super Gen. afferit, ratione vertens quæ supra posuimus, Hæc de scientia hominis quatum ad primū statū pertinet, dixisse sufficiat.

DE GRATIA HOMINIS, ET DE POTENTIA ANTE CASUM.

DISTINCT. XXIV.

A

De adiutorio per quod homo ante lapsum sapientiū repotuit. scilicet de libero arbitrio in quantum

Nunc diligenter inuestigari oportet, quam gratiā vel potentiam habuerit homo ante casum: & vtrum per eam potuerit stare vel non. Scindendum est ergo, quod homini in creatione (sicut de angelis diximus) datum est per gratiā auxiliū, & collata est potentia per quā poterat stare, id